M4/6A – INVESTIŢII ÎN ACTIVITĂȚI NON-AGRICOLE PENTRU DEZVOLTAREA TERITORIULUI
Tipul măsurii: INVESTIȚII

1. ***Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL***

Principalul scop al măsurii este acela de a promova dezvoltarea unor activități economice în teritoriul GAL, pentru diversificarea activităților non-agricole în domenii considerate ca fiind prioritare, cum ar fi: meșteșugurile/ artizanatul, turismul, prelucrarea materiilor prime naturale existente în teritoriu, activitati de productie si prestari servicii. În același timp, analiza SWOT a identificat un punct forte al teritoriului existența unor obiceiuri tradiționale (împletitul de paie și pănușă, țesutul, pictura de icoane pe sticlă etc) care însă sunt insuficient finanțate și dezvoltate. Existența unui patrimoniu cultural și natural de valoare pe teritoriul GAL, precum și specificitățile zonale (ex. meșteșuguri, produse locale etc), permite și dezvoltarea serviciilor turistice, care ar putea diminua disparitățile dintre urban și rural, prin dezvoltarea zonei ca efect indirect al creării de locuri de muncă și atragerea de turiști.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală **-** III obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Reducerea disparitatilor intre mediul urban si mediul rural prin dezvoltarea economiei rurale;
- Creșterea numărului de activități non-agricole și dezvoltarea celor existente, pentru crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației;
- Încurajarea activităților inovative și dezvoltarea activităților meșteșugărești tradiționale;
- Dezvoltarea activităților turistice pentru valorificarea potențialului teritoriului;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile art. 5, Reg.(UE) nr. 1305/2013

- P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19, alin. 1, lit. b din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

- *6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.*

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare - Măsura sprijină dezvoltarea de activități inovative care se realizează pentru prima dată în teritoriul GAL, care oferă soluții pentru rezolvarea problemelor socio-economice și fructifică oportunitățile existente. Dezvoltarea activităților economice non-agricole în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului GAL. De asemenea, dezvoltarea activităților turistice determină afluxul de turiști care aduc inovare pe cuprinsul teritoriului prin know-how și mentalități noi.

Mediul și clima - în vederea dezvoltării durabile a comunităților rurale de pe cuprinsul teritoriului, în sensul unei mai bune înțelegeri a asumării angajamentelor de mediu și a provocărilor privind schimbările climatice, investițiile în utilizarea energiei regenerabile și

eficientizarea energetică conduc la reducerea poluării şi a efectelor negative asupra mediului generate de sursele conventionale de energie.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura M4/6A este complementară cu măsura de finanţare M3/6A Încurajarea antreprenoriatului și înființarea de activități non-agricole prin faptul că beneficiarii acestei măsuri care realizează activităţi inovative au prioritate pentru a dezvolta aceste activități prin accesarea măsurii M4/6A. De asemenea, împreună cu măsura M3/6A, se realizează complementaritatea şi cu M9/3A/6B Cooperarea orizontală și verticală pentru asocierea agricultorilor, datorită faptului că solicitanţii care au prioritate în selecţia proiectelor pentru aceste două măsuri sunt cei care fac parte dintr-o platformă de dezvoltare la nivel local, cum ar fi dezvoltarea integrată a unei comunităţi în scop turistic finanţată prin intermediul M9/3A/6B (realizarea de case de oaspeţi, hanuri, facilităţi de agrement etc.). Totodată, această măsură este complementară şi cu măsura M6/6B Investiţii în realizarea serviciilor şi infrastructurii educaţionale, sociale şi medicale, deoarece minorităţile, tinerii sau femeile care participă la activităţile care încurajează antreprenoriatul desfăşurate în cadrul centrelor multiscop finanţate prin această măsură, beneficiază de punctaje suplimentare în cadrul criteriului de selecţie specific.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M4/6A este sinergică cu M3/6A, M5/6B, M6/6B, M7/6B, M8/6C și M9/3A/6B pentru că toate contribuie la îndeplinirea priorității P6 care promovează crearea locurilor de muncă, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale ale teritoriului GAL.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Implementarea măsurii la nivelul teritoriului GAL vizează dezvoltarea activităților non-agricole la nivelul teritoriului, care determină creștere economică și acoperirea nevoilor populației cu serviciile necesare, care reduc disparitățile între mediul rural și cel urban. De asemenea, prin sprijinirea activităților productive și a celor meșteșugărești specifice teritoriului, se utilizează produsele locale și sunt fructificate cunoștințele existente la nivelul teritoriului. Toate aceste investiții generează crearea de noi locuri de muncă și reducerea șomajului.

Caracterul inovativ al măsurii este asigurat de tipurile de investiții care vor fi sprijinite, cu prioritate pentru investiții inovative, care se realizează pentru prima dată la nivelul teritoriului și care valorifică atât potențialul și resursele umane, cât și cele naturale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislaţia naţională şi europeană aplicabilă sub-măsurii 6.4 prevăzută în PNDR

Legislaţia naţională şi europeană aplicabilă din Ghidul solicitantului pentru participarea la selecţia Strategiilor de Dezvoltare Locală

Legea 50/1991 privind autorizarea executarii lucrarilor de constructii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

Legea 10/1995 privind calitatea în construcţii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare

Hotărâre 28/2008 privind aprobarea conţinutului-cadru al documentaţiei tehnico-economice aferente investiţiilor publice, precum şi a structurii şi metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiţii şi lucrări de intervenţii

Hotararea 907/2016 privind etapele de elaborare şi conţinutul-cadru al documentaţiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiţii finanţate din fonduri publice

Alte reglementari aplicabile in domeniu.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din teritoriul GAL;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia (start-ups) din teritoriul GAL;

Beneficiari indirecți:

- Populația teritoriului GAL
- Minoritatea romă

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Dezvoltarea sau înființarea de acțivități non-agricole, cum ar fi:

- Înființarea și dotarea activităților productive și serviciilor inovative (fabrici de producere termoizolații din lână, activități productive atipice, facilități de agrement, hanuri și taverne tradiționale, stâne turistice etc.);
- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea cooperativelor meșteșugărești pentru comunitatea romă;
- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea de ateliere meșteșugărești/de artizanat și ateliere de producție;
- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea de infrastructuri și servicii turistice (pensiuni, agropensiuni, alimentație publică, facilități de agrement, trasee turistice etc.);
- Înființarea și dotarea serviciilor pentru populație (servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare, ateliere de reparații etc.);
- Înființarea și dotarea centrelor de colectare și prelucrare ale materiilor prime naturale existente la nivelul teritoriului;
- Înființarea/ extinderea/ modernizarea și dotarea altor activități non-agricole care contribuie la dezvoltarea economică a teritoriului.
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor

Acțiuni neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc.)

- *Prevederile prezentei secțiuni se aplică atât pentru proiectele finanțate din fonduri FEADR cât și pentru proiectele finanțate din fonduri EURI.*

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Sediul social si punctul/punctele de lucru unde se realizeaza investitia pentru care se solicita finantare trebuie sa fie situate pe teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să dețină drept de proprietate/folosință asupra terenurilor sau clădirilor care fac obiectul investiției;
- Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL (comercializarea producției și serviciile pot fi realizate și în afara teritoriului);
- Solicitantul trebuie să nu fie în dificultate;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția trebuie să demonstreze viabilitatea economică;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- *Prevederile prezentei secțiuni se aplică atât pentru proiectele finanțate din fonduri FEADR cât și pentru proiectele finanțate din fonduri EURI.*

8. Criterii de selecție (vor fi detaliate în sub-criterii în cadrul Ghidurilor Solicitantului)

- Criteriul dezvoltării activităţilor inovative înființate prin M3/6A;
- Criteriul prioritizării activităților în care se vor angaja persoane din grupurile vulnerabile (romi, tineri, femei, etc. - în special cei/ cele care participa la activitatile centrelor finantate prin M6/6B;
- Criteriul prioritizarii domeniilor de activitate – servicii, producție, turism;
- Criteriul creării de noi locuri de muncă și al profesionalizării.
- Criteriul prioritizarii solicitantilor care nu au primit anterior sprijin comunitar;
- Criteriul localizarii intregii activitati a solicitantului in teritoriul GAL, la data depunerii cererii de finantare;
- Criteriul cofinanțări proiectelor;

Prevederile prezentei secțiuni se aplică atât pentru proiectele finanțate din fonduri FEADR cât și pentru proiectele finanțate din fonduri EURI.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi de maximum 90% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- *200.000 Euro/proiect*

Valoarea maxima a ajutorului public nerambursabil pe proiect va fi stabilita in cadrul apelurilor de selectie care vor fi distincte pentru fondurile FEADR și fondurile EURI.

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 si 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoarea țintă

6A (si indicator specific LEADER)	Locuri de muncă create	5
	Cheltuieli publice totale din fonduri EURI (euro)	55.462,73
Indicatori specifici		
Numărul de persoane din grupuri dezavantajate angajate		1
Numărul de activități non-agricole sprijinite		3